

„Az embernek lelke van, amely hinni és repülni tud, s ez a lélek halhatatlan és farkasszemet néz a világgal.”

Tisztelt Györgyi asszony, Tisztelt Köztársasági Elnök Úr! Tisztelt Miniszter Úr! Tisztelt Gyászolók!

Márai Sándor szavaival megrendülten búcsúzunk Mécs Károly színművéstől, a Magyar Művészeti Akadémia rendes tagjától, a Kossuth nagydíjas Nemzet Művésztől.

Mécs Károlyra úgy emlékezhetünk, mint olyan egyenes jellemű személyiségre, aki hivatásában valóban mindent megkapott az élettől, mert teljesítette küldetését, sorsát. A főiskola befejeztével volt – többek között – szerelmes-szenvedélyes Rómeó, bájos svihák Noszty Feri, lángszívű hazafi Baradlay Richárd, emlékezetes alakítást nyújtó osztrák vezénylő tiszt Sára Sándor 80 huszárában. Dicsérték Shakespeare II. Richárdjának címszerepéért, pályája derekán játszotta Görgeyt Illyés Fáklyalángjában. Tehetségének, intelligenciájának, belső tartásának és igényességének köszönhetően a megírt figurák az Ő tolmácsolásában életre keltek és hitelessé váltak. Megmutatta nekünk: a való életben is létezhetnek sziklaszilárd jellemű, tiszta hősök.

Akadémikustársunk egy generációba tartozott, közel egykorú volt Makovecz Imrével, Akadémiánk alapítójával, örökös tiszteleti elnökével. Mindketten életük meghatározó időszakában, 20 évesen élték át a forradalmat, hasonló külső és belső élményeket őriztek szabadságharcunkról.

Makovecz Imre úgy emlékezett ezekre a napokra, hogy *„az eseményekben megbúvó, különös, fénnel teli dramaturgia a magyarság feltámadását hordozta magában. [...] ez szellemi, lelki fénnel borított be mindent.”* Mécs Károly a forradalom végnapjaiban százak életét mentette meg hamisított iratok készítésével, és nem hagyta el a megtiport országot. Vállalta sorsát és nemzetéért dolgozott. Bitskey Tiborral, Tordy Gézával a forradalom tiszta, bizakodó, elszánt lelkeletéből, a hazaszeretet eleven tapasztalatából építették fel a Baradlay-fiúk alakjait. Emiatt érezzük Várkonyi Zoltán alkotását a regényhez mérhetően időtlenül értékesnek. Amint Jókai írja:

„A nagy szellem nem azért nagy, hogy jutalmat várjon vagy az életben, vagy a halálban, vagy a túlvilágon, hanem azért nagy, mert nem tud kicsiny lenni.”

Sok akadémikustársunkkal együtt Mécs Károly sem csak az elismerést, hanem a munka, a cselekvés terét látta a Magyar Művészeti Akadémiában. A Makovecz Imre alapította szervezet a mester szellemiségéhez méltóan a magyar művészeti élet azon jeles szereplőit hívta és hívja mindenkor tagjai közé, akik vitán felüli tehetségük mellett tisztelői és nagykövetei is annak a csodálatos nemzeti kultúrának, melyet elődeinknek köszönhetünk, és amelyet ismerni, megismertetni és továbbadni hazafiúi kötelességünk. Mécs Károly a színművészet nagyköveteként tette mindezt, természetes belső erővel, mert tudta honnan jött, kinek mit köszönhet és hová tart.

Mint németül és franciául is kitűnően beszélő művész, természetes volt, hogy tagozati feladatain túl az Akadémia bizottsági munkáját segítette, amíg erre erejéből tellett. Szinte a legutóbbi időkig. Nem feledjük csodálatos orgánumán előadott hozzászólásai mellett a magánbeszélgetésekben megvillantott remek humorát, kedvességét, kíváncsiságát, zenei és esztétikai műveltségét.

„Hiszem, hogy a szeretet légköre is fiatalít” – vallotta idősen is, s ezzel egyet kell értenünk. Mécs Károly szerette az életet, a természetet, ezt a gyönyörű teremtetett világot, s annak minden szépségét, ami a létezés csodája és öröme volt számára. S nem csupán szerette, de élte is ezt a világot: nem csak hivatásában, de a maga emberi teljességében.

Megmutatta, hogy az akarat – a szeretet megismerő erejével – a tehetséget alkotássá nemesíti. A szüntelenül változó világ olyan örök lényegévé, ami az Élet eleganciáját adja.

A mi vigasztalásunk e szomorú alkalommal, hogy ismerhettük, tisztelhattuk őt, őrizhetjük alakításainak emlékét és törekedhetünk mindazon ideák megvalósítása felé, amit Mécs Károly tehetségével, jellemével, tartásával és hazaszeretetével számunkra képviselt.

Mécs Károly akadémikustársunk, Tisztelt Mester, Isten Veled!